

Dvej umetnici

na Dnevi

žensek

STR. 3

Zemla se je

na Goričkon

počujsnila

STR. 5

Porabje

ČASOPIS SLOVENCEV NA MADŽARSKEM

Monošter, 21. marca 2013 ☼ Leto XXIII, št. 12

Tudi porabski rokodelci na razstavi na Cankovi

*»Se pomlad prebuja,
prve cvete nam ponuja,
če bo sveti Jožef lep in jasen,
letnik letos bo prekrasen.«*

Rokodelci iz Porabja že vrsto let sodelujejo na razstavi, ki jo v Cankovi vsako leto organizirajo v okviru prireditve Jožefovi dnevi. Potekala je v Vaško gasilskem domu, kjer so si obiskovalci lahko ogledali razstavo ročnih del in domače obrti, razstavo proizvajalcev vin, medu in olja.

Prireditev je že tradicionalna, saj se je tokrat odvijala že šestnajstič. Zavetnik cerkve v Cankovi je namreč sveti Jožef, zato si je Turistično društvo Cankova izmislilo serijo prireditev z naslovom Jožefovi dnevi. V sklopu le-teh organizirajo sejem, pohod, tekmovanja in razstave. Vabljeni so predvsem obrtniki iz občine in tudi porabski rokodelci sodelujejo na prireditvi že 14 let.

Tudi v nedeljo, 17. marca, se je iz Porabja v Cankovo odpravilo šest rokodelcev in predstavilo svoje izdelke na omenjeni razstavi. To so bili Iluška Dončec (papirnate rože), Ana Ropoš (papirnate rože) in Ilika Dončec (izdelki iz koruznega ličja in volne) iz Števanovcev, Margita Korpič (kvačkane figurice) iz Monoštra, Marija Čato (papirnate rože) z Dolnjega Senika ter

Porabski rokodelci že 14 let sodelujejo na prireditvi

Na letošnjem Jožefovem sejmu je bilo nekoliko manj obiskovalcev kot v prejšnjih letih.

Alojz Hanžek (pletene košare) z Gornjega Senika. Sodelujoči na razstavi se že dobro poznajo med sabo in čakajo drug drugega, da bi se malo pogovorili in izmenjali izkušnje. Tudi porabski rokodelci se iz leta v leto z veseljem vračajo na to razstavo, saj poleg tega, da se predstavljajo s svojimi izdelki, lahko vidijo in se naučijo kaj novega ter se lahko družijo med sabo in z ostalimi razstavljalci. Tudi letos je prireditev potekala v zelo dobrem vzdušju, k temu je pripomoglo tudi sončno vreme, le obiskovalcev je bilo nekoliko manj kot v prejšnjih letih.

Približno 20 obrtnikov je razstavljalo raznorazne izdelke na razstavi, ki je bila tudi prodajna, tako so obiskovalci lahko kupovali tiste stvari, ki so jim bile posebej všeč. *»Tu je vložena veliko truda v te drobne izdelke, predvsem je veliko velikonočnih stvari, saj prihaja ta cerkveni praznik. Tudi današnja razstava je namenjena temu, da bi ohranjali stare običaje. S temi izdelki ne boš postal bogat, pri tem je vložena ogromno truda in tega nihče ne more plačati,«* je dejala gospa Hilda Vogrinčič, vodja Turističnega društva v Cankovi.

NVN

Smo vsi mi malo »staupili na zavečo slejd«?

»Ali gda Douski vidijo zgüblenost pa straj v očaj zgüblenca, šteri je zabloudo v nej pravi dou, se njigve zamere včasí v dobroutniško povoulnost razkadijo, znajo oni dobro, ka je človek v goušči na zavečo slejd stoupo...« - je iz svojega romana z naslovom *Zajčja sled/Zaveča slejd* nej davnik v varaškom Slovenskom domi goršto prekmurski pisateu Štefan Kardoš. Té knige so naročniki, bralci naši novin dobili za božični dar cuj k Porabskomi kalendari. Ka tau gé, »zaveča slejd«, pa ka vse leko v etaj knjigaj preštemo, so leko zvödali vsi tisti najgir lidgé, šteri so tisti zadvečerak prišli na pogučavanje s pisatelom. Zveza Slovencev na Madžarskem že 15 lejt sodeluje z založbo Franc-Franc v Murski Soboti, vküper vödajo edne knige za vsikšo nauvo leto. V preminauči lejtaj so vöprišle knige domanji piscov *Karela Holeca pa Franceka Mukiča* tö, nauve knige pa je napiso Štefan Kardoš, šteroga so domanji Slovenci leko spoznali že v seriji srečanj »Domanja rejč«. Pisateu z Goričkoga že deset lejt intenzivno piše, z ednim drüгим pisatelom pa ednov pisatelicov so napisali na priliko vküpní roman *Sekstant* leta 2002. Za pet lejt je vöprišo njegvi roman z naslovom *Rizling polka*, za šteroga je daubo nagrado za najbauški roman leta »kresnik« (2008). Njegvi tretji roman *Pobočje sončnega griča* je pá skoro tau nagrado daubo, biu je med pet najbauškimi. Štefan Kardoš, s šterim se

je v Monoštri pogučavo založnik *Franci Just*, se je naraudo v gorički Križevci, gnes pa živé v Murskoj Soboti. Svoj roman *Zaveča slejd* je sam obrno na domanji guč, z menjšov pomočjav urednice naši novin. Té gezik

Pisatel Štefan Kardoš

(šteri je nindri med goričkim pa sobočkim gučom) je skoro spoj razmeni za Porabske Slovence. »*Nej je bilau leko. Problem je tau, ka nega tak dostafele rejči pa te ti tau fali. Dá se pa vse povödati, malo okauli povejš, pa leko praviš čista vse*« - je rztomačo pisateu. »*Staupiti na zavečo slejd je tau, gda v gaušči, štero dobro poznaš, zablaudiš. Ne vejš, kak je tau mogauče. Občütek je strašen, nemaš zemlé pod nogami. Tau rejč so nücali pri nas v Križevci, po drügi vesnicaj 'zaveče slejdi' ne poznajo*« - je rztomačo pisateu naslov svojoga romana, na začetki šteroga eden pojep na svoj 12. rojstni den ranč tak staupi na zavečo slejd. Zovejo ga s vsej strani gaušče, poti prauti domi pa ne more najti. »*Napiso sem po tem, ka se je v žitki meni tö godilo. Tau je sim-*

bol: odiš pa zablaudiš, staupiš na drügo štrejko. Žitek pa moreš gorprijeti, kak je. Po deseti lejtaj sem gorprišo, ka sem v vsej svoji knjigaj piso o tom doživetji« - pripoveda Štefan Kardoš.

12 lejt stari pojep v romani grata pesnik, gda vözrasté: »*Nekak je trbölo pokazati, ka je on s toga paverskoga svetá odišo v drügi svejt. Grato je ovaški, grato je intelektuallec. Leko bi biu čednjak, depa za pripovejst mi je bole štimalo, ka je pesnik.*« Dva človeka sta važna v njegovom žitki,

šteriva formulirata njegov mišljenje o svejti: čüdaški saused P. N. G., šteri je zalüblen v umetnost pa ne vörje v Bogá, in madžarski filozof *Béla Hamvas* s svojim idealizmom. »*Junak se ne more odlaučiti za ednoga nej, bliže pa je njemi Hamvas. More titi na paut, ka bi leko ovaški grato*« - tomači Štefan Kardoš. Po stopajaj Hamvasa pride gnauk v gorice pri Balatoni, gde se z madžarskimi molarami veseli. Tau tö zvejmo, ka so gorička vina negda spoj erična bila. »*Vert Malačič iz Moščanec je v Beči daubo glavno nagrado za svojo vino, tak ka so encajt na casarskom dvuri od njega naraučali tau piti. Samo je prej bečke nikdar nej nazaj daubo,*« - povej štorijo gorički pisateu. Glavnoga junaka pa na Balatoni za norca

majo, ka je Slovenec, pa se začnejo štükati. Un pa povej: »aj živé Balaton pa triatlon«, ka madžarski nacionalisti čüjejo kak »*Trianon*«, pa ga zavolo toga zbijejo. Glava se njemi pobantiva pa pomalek zgibi spomin.

Glavni junak má eške ednoga strica tö, šteri se je povrno z Merike. Do njegve smrti se njemi ne prišika, ka bi ga eške gnauk odpelo v »obečano deželo«, po smrti starejše žlate pa sam dé na paut v Meriko. Tam išče vsefelé spomine na svojoga strica, depa se njemi tau iskanje ne posreči najbolje. »*Moj stari oča se je v meričkom Betlehemi naraudo. Kak pojep je prišo domau, v mladi lejtaj pa je pá v Meriki živo. Pri 22 lejtaj je domau prišo, kisnej so ga deportirali v Somboteu. Nej se je mogo zglijati s komuništari tö nej. Na stara lejta je zgübo spomin, samo eške tisto je znau, ka je bilau pred šestdeset lejtami. Té stric v romani je napisan po mojom starom oči*« - pravi pisateu, šteri je lanjsko leto gorpoisko varaš, gde se je njegov dejdek naraudo pa živo. Rad bi eške edne cejle knige napiso o Slovencaj na drügoj strani oceana. »*Lidam je bila Merika kak Eldorado, vnaugi pa so tam žmetno pa lagvo živeli. Šteri so odišli iz Slovenske krajne pred prvov bojnov, so zapüstili Vogrsko, povrnauli pa bi se leko v Jugoslavijo. Tau jim je spoj špajсно bilau.*«

»*Če zgibimo spomin, ne vejmo, ka je zdaj, včera ali pa zranje*« - pravi Štefan Kardoš pa cüjdeje: »*Živemo v cajti, gda skup-*

nost zgübla spomin, ležej nas manipulerajo. Ne vejmo, što smo bili, bole komaut je, če ne znamo preveč.«

Na zvünešnoj strani knjig najdemo eden simbol: takzvani Möbiusov trak (szalag). »*Tau je eden takši okauli obrnjeni kraug, šteri nema konca, ne moreš njemi na konec priti. Tau je simbol za tau tö, kak so v edni knjigaj leko dvej pripovejsti, za štere na konci zvejmo, ka je edna sama pripovejst.*«

Človek na stara lejta pride v svojo ves, gde se njemi ponovi situacija kak na 12. rojstni den, samo vözobrnjeno. »*Zdaj je un stric iz Merike pa un sreča ednoga maloga pojba z vesi. Tak se Möbiusova pantlika obrné na drügo stran pa vidimo, ka nam je žitek nimo odišo*« - guči od konca knjig Štefan Kardoš.

V Križevci geste eden brejg, šteri se zové v romani »*Gregorin*«. Lüstvo pripovejda, ka se od tam prej vidi Gradec, Sopron pa Balaton. »*Meni se je nikdar nej posrečilo videti jezero, depa so gučali, ka moraš samo znati gledati. Ge tau od maloga poslušam, zatok me vlečé v tiste krajine*« - povej pisateu pa cüjda, če se človek, šteri je staupo v zavečo slejd, povrné »malo nauri«, leko zagledne vödau, leko vidi več, kak ka je v istini.

Zatau je na konci zadvečerka predsednik Slovenske zveze *Jože Hirnök* eške povödo: »*Mi, Porabci, tö trnok radi gledamo maurdje. Kak? Demo v Andovce pa splezdimo na Mali Triglav...*«

-dm-

Foto: K. Holec

Dveji umetnici na Dnevi žensek

V Slovenskom domu v Monoštri leko skoro vsikšji mejsec vidimo nauvo likovno razstavo, štera je tak ali ovak povezana s Slovincami s té pa z ov kraj grajnec. Nej davnik pa je bilau odpéranje razstave na eden poseben

jep iz Radenec *Filip Ratej*, žlata molarke Tatjane. Od kejpov umetnice iz Slovenije je gučo akademski slikar *László Nemes*: »Ženske majo svojo filozofijo pa malajo kejpje po svoje. Cejla zgodovina se leko

Slikarka Tatjana Mijatović (z leve), predsednik Slovenske zveze Jože Hirnök, akademski slikar László Nemes, rokodelka Ibolya Sass Barabás, učiteljica Mária Krajczár

datum, svetili smo Den žensek. Za toga volo je organizatorica Slovenska zveza v Varaš pozvala dveji umetnici, molarke *Tatjano Mijatović* iz Radenec, štera se je nutpokazala s kejpami pa nekdešnjo leranco *Ibolya Sass Barabás*, štera je narodjena na Dolenjom Siniki, spoznali pa smo leko njene bábe iz

nazaj odpela do ženske, do stvaurjenja. Une majo ovaško čütenje med malanjom, ovak jim delujejo mozgé, lejvo pa pravo polonje« - je od razločka gučo dober poznanec slikarke pa cüjdau: »Tej kejpji so nej kanzanje realnosti, liki čütenj, ženskoga sveta. Najdemo dosta motivov: bregé, na-

Na otvoritvi razstave je spejvo MePZ Avgust Pavel pod vodstvom Cirila Kozara

kukarčnoga lopinja. Zadvečerski program se je začno z lejvov pesmov MePZ Avgust Pavel z Gorenjoga Sinika, v šterom zbori je negda spejvala leranca *Ibolya Sass* tó. Na kitaro pa je zaigro pesem Marko skače mladi po-

turo, depa varaše ranč tak. So kak simboli lidi: čalarija ornamentike.« Molar *László Nemes* je eške povódo, ka je na kejpaj videti ništerna znamenja stila secesije tó. *Tatjana Mijatović* se je zalvalila za pozvanje, tau je

prej njena prva razstava na tihinskem. Svoje kejpje je posvetila vsem ženskam v Porabji, eške naslov je dala »Gda ženska mala«. »Na ednoj razstavi so mi pravli, ka so brodili, ka je kejpje namalo moški. Ka telko energije majo, ka si leko samo moški pokisijo. Moji kejpji so kak ge, rada mam farbe, eksperimente, dosta si pokisim« - je raztomačila slikarka pa cüjdala: »Kejpje malam na posaben način, platno (vászon) raztalam na menjše tale, je dojpolijem pa iškem forme. Gnauk vidim iz nature, gnauk iz varaša.« Molarke je od mlašeči lejt vlejklo malanje, intenzivno pa se spravla s tem eške samo šest lejt. V Porabje je oprvin prišla z razstavo društva ljubiteljski umetnikov iz Gornje Radgone na lanjskom kulturnom svetki, štero srečanje je organizero tajnik društva *Filip Matko*.

»Lepota je vseposedik pa je nej una kriva, če go ne vze memo na pamet« - je začnila kolegica *Ibolye Sass Barabás Mária Krajczár*, gda je na kratko nutpokazala delo nekdešnje podravnatelice varaške osnovne šaule. »Tvoji vučeniki pa kolegari so dostakrat vidli čüdo, ka si ti stvaurila. Iz kukarčnoga lopinja so gratali pastérge, čreda, betlehem ali adventni venec. Krispange so bili okinčani s tvojimi angeli, napravila si drejvcece za vüzem. Držala si rokau mlajšam, ka so se navčili tak delati kak ti« - se je spominala kolegarka rokodelke pa dale gučala: »V gaušči si vsikdar iskala vse, ka je dojspadnilo, nika si napravila s kukarce, graja in drauta tó. Vse tau si ponizno delala.«

»Na vesi sem gorrasla, sem ojdla po lesej. Če sem kaj najšla, sem včasik znala, ka leko s toga napravim.

Dan žena v Čepinci

V nedelo, 10. marcüša so Čepinčarge v lejpom števeli prišli svetit ženske. Gasilski dom je biu puni z vaščani pa tūdi z nastopajočimi, z decov pa lerancami. Gospaud župan *Iztok Fartek* je lepau pozdravo vse navzoče, posebno pa ženski spol, vej so pa 8. marcüša nji pozdravljali po cejlom svejti. Deca iz šalovske

šaule se je lepou pripravila, spejvali so, pokazali kratke igre od babic pa mamic v obliki pogovora. Malo so se pošalili na račun toga, kakšne so njine babice.

Tūdi Ljudski pevci ZS z Gornjega Senika smo bili pozvani na prireditev, spejevali smo štiri ljudske pesmi. Trno so se nam vidli ljudski pevci in godci društva upokojencev s Tišine. Skupina ma menje »Petje v jeseni«. So penzionisti, spejvajo, špilajo. Vcujk harmoniki znajo gorponučati vse druge stare škeri.

V Čepincaj smo bili prvokrat, najšli smo si veliko padašov. Tau je mala ves, s prijaznimi, dobrimi lidami. V dvorani je vsaka ženska dobila za dar nageljček (szegfű). Vsi navzoči smo bili bogato pogoščeni, napunili smo si dūšo pa tejlo. Mislim, ka prijaznost pa dobrota data mauč lidam v krizi tó.

Vera Gašpar

Dosta veseldja sem mejla, nücala sem svojo fantazijo, pa eške mlajšam se je tau vidlo« - je povóda *Ibolya Sass Barabás* pa cüjdala, ka so go prosili, aj delo nutpokaže pri spoznavanju narodnosti. Tau so tó prosili, aj edno razstavo napravi na Dolenjom Siniki, štera je s pomočjav *Erike Glanz* zdaj prišla v Varaš tó. Na ednom stoli smo vidli vsefele figure pa bábe iz lopinja, od gospé, paverske ženske do muzikaša. Povezani so bili s svetkami, letnimi časi, s šegami ali paverskimi deli. Rokodelka pravi, ka je figure podarila nemškoj narodnostnoj samoupravi na Dolenjom Siniki, če pa škejo, napravi eške več báb.

»Lopinje se fanj njá vugibati. Lejpe farbe má, pa gda ga ge s kukarce dojpo-

tegnem, že vejm, ka baude iz njega. Léko je delati ž njim, eške bole, gda eške ne posene pa je nej plesnivo. Kukarca mora djenau zrejla biti« - je raztomačila *Ibolya Sass* pa dale gučala: »Edno figuro v enoj nauči napravim, zdaj mam malo več cajta. Prva smo se z lopinjom v šauli nej spravljali, bole v novejši cajtaj. Ranč nej mlajši, liki bole njini stariške so najgir. Ge tau vsikšoma pokažem, koga briga.«

Dveji ženski umetnici - dva spoj ovaškiva svejta. Depa za Den žensek leko povejmo, ka sta nas obdarili s spoj lejvimi deli, divdji kejpji pa merne figure do nas eške dugo sprejavale v spomini.

-dm-

Foto: K. Holec

OD SLOVENIJE...

Znani kandidati za ministre nove vlade

Prvaki strank PS, SD, DL in DeSUS so prejšnji teden v Ljubljani podpisali koalicijsko pogodbo oziroma dogovor o sodelovanju v vladi Alenke Bratušek. Z njim so dogovorili prioritete nove vlade, ki jo mora potrditi še državni zbor. Mandatarka Alenka Bratušek je nato v državni zbor vložila predlog liste kandidatov za ministre v vladi. Na njej je 13 kandidatov, med njimi tudi kandidatka brez resorja. V novi vladi bo pet resorjev vodila PS, po tri SD in DL, dva pa DeSUS.

Kandidati iz vrst SD, DL in DeSUS so bili znani že pred vložitvijo, medtem ko je PS svoje kandidate držala v tajnosti do zadnjega. V javnosti je sicer zaokrožilo več imen, največja uganika je ostajal predvsem kandidat za v tem času najbolj zahteven, finančni resor. V PS so sklenili, da je kandidat za ministra direktor Upravljaljskega centra za finančno upravljanje NLB Uroš Čufer. Kandidat za ministra za gospodarski razvoj in tehnologijo je poslanec PS Stanko Stepišnik, za ministra za obrambo pa kandidira poslanec PS Roman Jakič. Za vodnje ministrstva za kulturo kandidira vodja oddelka za kulturo na Mestni občini Ljubljana Uroš Grilc, kandidatka za ministrico brez listnice, zadolžena za vodenje Urada za Slovence v zamejstvu in po svetu, pa je poslanka PS Tina Komel.

Anja Kopač Mrak je kandidatka SD za ministrico za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, Jernej Pikalo za ministra za izobraževanje, znanost in šport, Dejan Židan pa za ministra za kmetijstvo in okolje. Kandidat za zunanjega ministra je Karl Erjavec, za ministra za zdravje pa Tomaž Gantar. Senko Pličanič iz kvote DL, ki je bil v vladi Janeza Janše minister za pravosodje in javno upravo, je tudi tokrat kandidat za pravosodnega ministra. Predsednik DL Gregor Virant bi vodil ministrstvo za notranje zadeve in javno upravo, član sveta DL Igor Maher pa je kandidat za ministra za infrastrukturo in prostor.

Literarno glasbeni večer Društva upokojencev v Murski Soboti

Društvo upokojencev Murska Sobotica je 8. marca organiziralo v hotelu Diana v Murski

ženske tó ob dnevu žensk. Na bogati program so pozvali tiste Porabce tó, steri

onisti iz Murske Sobotice imajo literarno sekcijo, stera je lani vodila knjige Shojene poti

bice. Predstavili so se literati s svojimi prispevki: Majda Klement, Tilka Gider, Olga Antič, Olga Gutman, Štefan Žibrek in Elizabeta Rožman-Ruža. Svoja pisanja sva prbrerale tudi Erika Glanz in Vera Gašpar. Z nami je bilau Malo gledališče- Duo Fodor tó. Klara pa Marijana Fodor sta zašpilale skeč Čisto pa zamazano, na sterom se je publika fajn smejala. Pika na i je bila, gda smo vsi nastopajoči leko vküper z zborom spepejali pesmi Kje so tiste stezice pa Časi, zlati časi.

Za muziko med večerjo, po večerji se je pobrigo Pištek, steri je igro, spejvo, vmejs kaj smejšnoga pravo. Malo smo se zgučavali z dugoletnimi znanci, pajdašicami, z Estero, Ireno, Ružo, Zino pa Angelo. Dugo se poznamo,

Na konci programa so zapeli vsi nastopajoči

Duo Fodor je gorstaupo s skečom Čisto pa zamazano

Dvej od porabski avtoric, Erika Glanz...

Soboti literarno glasbeni večer, na sterom so pozdravili so poslali svoje prispevke v knjige Shojene poti 8. Penzi-

8. Gospa predsednica Angela Novak je dala pobudo, naj bi za te knjige kaj poslali tisto porabski penzionisti tó, steri ovak (za novine Porabje ali Porabski kalendar) tó pišejo. Srečali so se v Varaši pa se zgučali, ka do probali kaj napisati. Etak so za knjige poslali svoja pisanja Erika Glanz, Ema Sukič, Vara

Gašpar pa Francek Mukič. Na srečanji v Murski Soboti pa sva sodelovale samo Erika Glanz pa Vera Gašpar.

Program večera je biu raznolik in bogati, vodila ga je Elizabeta Rožman-Ruža, spejvo je Mešani pevski zbor DU Vladimir Močan pod vodstvom Matije Horvata. S svojimi pesmami je zbor pozdravo tak dekleta kak žene pa ba-

... pa Vera Gašpar

tolažimo eden drugoga, če je potrebno, radi smo eden drugomi. Na gesen našoga življenja smo veseli, če se leko vidimo.

Dragi naši prijatelji, hvala vam, ka smo leko z vami sodelovali, se skupaj z vami radüvali na tom lepom večeri. Lepou smo se meli, v düši bogatejši smo prišli domau.

Vera Gašpar

Foto: Geza Grabar

Zemla se je na Goričkon počujsnila

Nej je preveč lejpo vrejme bilou v začetki mejseca marca. Dež je išo, te se je ške snejg začno topiti, zatau se je na Goričkon, najbolje v občinaj Grad svoji vnükici ostala. Ne vem, kak dolgo de ške tau trpelo, zatau ka je bencin dragi gé. Ge pejnez nemam, sem bole srmaška kak cerkvena müš,«

Počujsnjena zemla (zemeljski plaz) je vničila poštijo, stavila se je malo za Kerecovo izo v Kovačevci

pa Puconci, na več mestaj po brejgi zemla počujsnila.

»Tak nanauk je doj z brega začnila tečti voda, te pa se je prouti našomi rami za nekaj vör spüsto že pravi potok,« je začno pripovedjati Jože Kerec, steri v Kovačevci vküper z materjo Matildo in babico Jolan-ko živé. Počujsnjena zemla je

je povejdala Matilda, stera vüpanje ma, ka bi njim občina (önkormányzat) Grad dala postaviti bivalni zabojnik (lakókonténer), v sterom bi leko s sinon začasno živela. Poleg Kerecovih sta odrezaniva od sveta ostala tüdi Ana Vadnaj, pa njeni mauž Gabrijel, steriva sta se pred lejtj iz Murske

Iža se je vseposedik razpokala, künjo so mogli podložiti

odnesla tresti metrov poštijo, Kerecov ram pa je, vala baugi osto, tüdi zatau, ka je dosta domanji lidij, tak gasilcov kak drüghih, prišlo pomagat. Samo so stené fejst popokale, tak ka ne vüpajo več doma spatj. »Vsakši večer moja čij Zdenka, stera z držinov živi v Bodoncaj, pride po naj s sinom, Jolanka pa je v Soboti pri

Sobote na Goričko preselila. »Ram sva küjpila leta 2000, pet lejt za tem sva se prišla živet. Tü lepau gé, lepše kak v varaši, samo če bi znala, ka de se zemla tü počujsnila, ne bi rama küpila,« je pravla Ana, Gabrijel pa fcuj dau, ka sta srečo mela, ka sta avto ške pravi cajt gor na brejg k poznancom odpelala. »Gda

Pismo iz Sobote

Ženske lače

»Grün je vdaro!«

Tak se čüje na eni mestaj. Dobro, ge vejm, ka je že trno dolgo grün vdaro pa je vrag šalo vzeu. Depa, zdaj se kouli ništérni eške bole Perün zaganja. Pa vse tou zavolo ene ženske. Nej zavolo moje tašče Regine, trno čedne ženske. Nej zavolo nje, zavolo tiste, ka v Sloveniji kormanj prejk gemle.

»Grün je vdaro! Zdjaj de nam že ženska komandejrala. Kama je té svejt odišo?!« ništérni ne morejo vörvati, ka se tou tö leko godi.

»Ženska je za künjo valaun pa za tou, ka doum vred ma vzeti, nej pa za politiko,« se ništérnim trousijo lače.

Depa, ta ženska je nase potegnola svoje lače pa batrivno stopila naprej. Moške lače pa trpečejo tadale. Ednim vejn zatoga volo, ka stra majo, kak zdaj una rejsan v kuči red napravi. Ja, vej pa je ta Slovenija nikšne fele naš doum. Tak ka je una zdaj rejsan kak ženska na svoje prišla. Leko ka stra majo zatoga volo tö, kakšno župo nam sküja. Leko de trno zaprprana, ka je nistérni nedo mogli dola požrejtj. Sto vej, mo vidli. Ednim drugim moškim pa njive lače zatoga volo trpečejo, ka ne morejo pa ne morejo videti, ka je kakšna žena više nji. Tejm srmačekom se lače eške v zadnjo nut zgrabijo od te velke nevole.

»Name nikšna ženska nede na red gemala. Tak ge tou doma mam napravleno pa v politiki ranč tak mora biti. Vej se, sto je moški pa sto je ženska gé,« se je eto v krčmej gor gemau eden moj poznanec.

Nej je pet minutov taodišlo, njemi je mobi cingo. Samo je poslušo, na velke klumo pa kcuj gučo:

»Ja, brž pridem... Nej, nej, nejsam v krčmej... Ja, vse küpim, ka trbej ... Nej, nemo šou v krčmou ...«

Tak nagnouk se je zdigno, na stoli njau polonje špricera pa ga že več nej bilou. Gledali smo za njim pa smo nej vedli, ka za vraga se je zgodilo. Krčmar pa je vedo.

»Žena, žena ga je zvala. Peldo si je po toj našoj nouvoj prejgnjoj vzela. Zdjaj una doma lače nosi,« je do kraja spiu tisti njegvi špricer. »Ka, vej ga je pa spoj pozabo plačati, tak so njemi začnole njegve moške lače trpetati.«

Kak je bilou, je bilou. Za eden čas sam domou prišo. Skur sam nejmi ostano. Moja žena pa njena mati, moja tašča Regina, trno čedna ženska, obej sta lače na sebe potegnole. Na zdaj pa so moje moške lače začnole trpetati. Pa moram prajti, ka sam čemerén grato na tou našo nouvo prejgnjo. Kak vse vövüdi, de se pri nas doma rejsan začno red delati pa mo geli trno zaprprano župo. Leko, ka je tou dobro gé, depa, mojoj moškoj naturi se tou ne vidi najbolje. Zatoga volo tö nej, ka pomalek več nin nede videti kakši lejpi ženski noug.

Miki

dem v bauto, z avtonom stvarj pripelam do konca poštijo, te pa vse tau dam ženi, stera s taligami vse vküp domau odpela,« je raztolmačo Gabrijel. Grački župan Daniel Kalamar je povedo, ka so pet gezero evrov, stera so meli kak rezervo v svojom občinskem tošlini, že ponücali, zatau vüpanje majo, ka de rosag svoj tošlin opro, pa telko pejnez dau, ka do leko vse poštijo, pa tüdi rame, popravili.

V občini Puconci so meli naj-

vejkše nevole v kraji Vadarci, gde se je, kak je raztolmačo občinski svetnik Boris Vlaj, zemla začnila čujskati že 2011. leta. »Meritve, stera so pred dvema letoma napravili geologi iz Maribora, so pokazale, ka se v bližini mrliške vežice (ravatalozó) zemla giblje v globini pet metrov. Na ministrstvo za okolje smo že te glas dali, samo ka smo ške gnesden nej odgovora daubili o tom, kak bi nam leko rosag pomago,« je razočarani Vlaj.

-se-

... DO MADŽARSKE

Parlament sprejel spremembe ustave

Poslanci so 11. marca potrdili več sprememb ustave, ki omejujejo pristojnosti ustavnega sodišča in ponovno uvajajo ukrepe, ki jih je sodišče v zadnjih mesecih razveljavilo. Madžarski parlament je spremembe ustave, t. i. četrti amandma, potrdil z 265 glasovi za in enajstimi proti. 33 poslancev se je glasovanja vzdržalo, poslanci opozicijske socialistične stranke (MSZP), ki imajo v 386-članskem parlamentu 47 sedežev, pa so sejo parlamenta bojkotirali.

Četrti amandma med drugim predvideva omejitev pristojnosti ustavnega sodišča, s katero najvišja sodna instanca ne bo mogla več presojsati ustavnosti sprememb, ki bi jih parlament sprejel z dvotretjinsko večino. Spremembe ustave uvajajo tudi nove restriktivne uredbe na področjih šolstva, volilne zakonodaje, družinskega prava in na področju pravic brezdomcev. Mednje spadajo tudi prepoved politične kampanje v zasebnih medijih, zakon, ki študente, prejemnike državne štipendije, zavezuje, da ostanejo na Madžarskem, in prepoved spanja na ulicah. Amandma znova uveljavlja tudi več določil, ki jih je ustavno sodišče pred tem že razveljavilo. Družino definira kot »zakon med moškim in žensko« in parlamentu omogoča odločanje o pravnem statusu verskih skupnosti.

Proti spremembam ustave so prejšnji teden v Budimpešti potekali množični protesti, kjer so protestniki predsednika Jánosa Áderja pozivali, naj uporabi pravico veta in ustavi spreminjanje ustave.

Večina Shellovih črpalk bo ponoči zaprta

Zaradi slabega poslovanja bo Shell Hungary zaprl 15 svojih novih črpalk, medtem ko bo večina ostalih obratovala le podnevi. Shell je lani že zaprl 17 svojih črpalk. Prav ta ameriška družba je bila prva, ki se je pojavila na madžarskem trgu naftnih derivatov, prvo črpalko je odprla leta 1925. Po drugi svetovni vojni, leta 1949, so jo nacionalizirali. Shell se je ponovno pojavil na Madžarskem leta 1966, trenutno ima 243 črpalk.

Če me včasini vrag vzame, še te mo pleso

Izidora Gašpara ranč ne vejm, kak bi ga leko notrapokazo, on je z Verice, dapa zdaj že trinajset lejt v Andovci žive. Je eden najbola aktiven član Porabskega kulturnega in turističnega društva Andovci. Če kaj delati ali pomagati trbej, te je on vsigdar med prvimi, rejsan je tak, ka na njega vsigdar leko računamo. Sploj rad je v družbi, dapa najvekšo veseldje je za njega tau, gda muzikanti začnejo špilati, on pa leko pleše.

- Dori, zaka si tak mislo pred lejtami, ka nutrastaupiš v našo društvo?

»Najbola zato, ka dobra je družba, ka je gnesden že fejt rejdko, drügo pa tau, ka se vsigdar nika čedno dela pa dobro godi. Nej naslejdne pa tau, ka vsakšo leto nikan demo na izlet, nika vidimo. Dosta programov mamu, slovenski dan, betlehem, pohod, vüzem, pa tau nej samo za nas, litji za cejlo ves.«

- Kak se je teba vidlo, gda smo lani na Gorenjskom bili med planinami?

»Mena se je strašno vidlo, lejpo je bilau, samo ka je pravica, mena se vrtili, planine so nej zame. Gda je avtobus tak visiko odo, dja sem te ranč nej smo tadola gledati.«

- Ne šanalivaš čas, ka ga pri družvi tazapraviš, tašoga reda, gda cejli den delamo?

»Ne moreš tak zmišlavati, ka samo te deš, gda se pelati trbej, če je delo, te je delo, če je bojna, te je bojna za vse. Dapa zvöjn mena drügi tö ranč tak delajo pa pomagajo, nej samo dja, zato leko telko vse se napravi.«

- Prvin gda si ešče doma na Verici bijo, tam je tö tak bilau, ka ste tak fejt vküpdružali?

»Gda smo večer mlejko pelali z biciklinami, pa smo doladali, potistim najmenje dvanajset, petnajset lüstva

je vsigdar vküpprišlo. Tam, gde zdaj Žöjlina Marieta ma ram, tam je bilau igrišče, pa tam smo se vsigdar brsali, kak podje tak dekile. Tistoga

meli?

»Dosta vse smo meli, dapa mena se je tisto vidlo najbola, da smo fliger šli iskat. Starejši so nam pripovedjali,

Izidor (Dori) Gašpar je aktiven član andovskega društva

reda med nami se je najbola Pišti Žökš vedo brsati, mi drügi smo se samo radi brsali, dapa nej nam je tak dobro šlau kak njema. Potistim je vsakši malo pejnez vküplüčo, s tauga smo te piti tjöjpili, pogučavali smo

ka v Törnjava je gnauk svejta eden dolaspadno, nam je pa več tak nej trbelo. Vzeli smo lopate pa smo šlij v gauštjo na tisto mesto, kak so nam prajli, pa smo začnili kopati.«

- Najšli ste ga?

Trno rad pleše, zatok je tak včasini na plesišči, če začnejo igrati

se, če je pa slabo vrejmen bilau, te smo se karte špilali. Prvin kak deset vöra smo nikdar nej domau prišli. Potistim gda je že bijo KISZ (mladinska organizacija), te je že baukše bilau, zato ka te smo že programe tö meli. Te nas je bilau največ, skurok dvajsti nas je vküpprišlo pa Štjednjarski Feri je bijo naš prejdjan. Mi smo njega tak baugali, kak bi on bijo naš Mešiaš.«

- Kakšne programe ste

»Cejli den smo kopali, dapa zvün zemle smo nikanej najšli.«

- Ka misliš, zaka je prvin mladina bola vküpdružala kak zdaj?

»Dja tak brodim, pa sem nej čeden človek, ka te je niške nej tau gledu, ka sto tjelko pejnez ma v žepki, te je vsakši gnaki bijo. Lüstvo je nej bilau nevoškeno, bola je vküpdružala, bola smo se veselili eden drügomu, nej tak kak gnesden. Bilau je tak, ka

nas je Škednjarski Feri v Farkašovce pelo. Edenajset nas je pelo s polski fiatom na veselico. Zato ka je pravo, ali de vsakšoga pelo ali nikoga nej, zato ka nikoga nej sto doma njati. Te ešče vsakšo nedelo je v krčmej bila veselica, gde se je kak mladina tak starejšo lüstvo leko srečalo pa lepau melo. Pokojni fudaš je igro, Škednjarski Feri je popejvo pa na bobeni sprvajo. Leko povejm, ka tistoga reda se je ešče sploj dosta slovenski naut popejvalo. Bilau gnauk tak, ka pokojni Čajta je najprvin üšo plesat, ovak je nej šegau emo, samo mi smo ga napelali, zato ka smo taši velki maukardje bili. Že je mautan v krčmau prišo, mi smo ma pa te ešče konjak nutra v šör lejvali. Pokojni Čajta je taše pričlače emo pa lederne čizme (škornje) gorapotenjeno na te, nej vedo plesati, dapa tak je poko z njimi, ka je spodkar v zemenici vse treskalo. Tak ka prvin je rejsan veselo pa koražno bilau.«

- Kak vepovsedik v tej mali vasaj tak na Verici je mladina tö vse odišla. Ka misliš, zaka, če ste se tak lopau meli?

»Tak so brodili, ka de njim baukše, lakejšje življenje v Varaša, če so v židano fabriko, v kosavno fabriko ali ciglence odli delat. Za volo tauga je pa te mladina skur vse odišla, samo par nas je ostalo.«

- Mladina je odišla, dapa ti si zato najšo svoje padaše, istino, ka so starejši bili, nej?

»Dja sem se s tejmi starejšimi kak Sabatin Vendel ali Čajta fejt dobro razmo, istino, ka mi smo bola samo pri deli bili vküper. V zimi, če je petnajset centimetrov globki snejg bijo, se je nam tö nej štelu, mi smo podirali, vövozili pa žagali bore. Dja sem sploj dosta vküper delo z Vendelom na žagi, naslejd-

nje je že tak bilau, ka že sam bi vedo žagati, tak sem se vönavčo tau maštirjo. Vedo sem, če žaganca tak po lasej skače, te dobro nesé, dapa če se samo tak maže, te ali tau-pa bila žaga ali fejt je partiskavana bila. Tri variante so bile na tau, kak brž aj žaga baur nasé vlačé. Prvi je bejo požak, te srejdjan pa »rettenetes«. Tauga smo te nücali, gda je velka sila bila. Tau žago je Vendel doma sam napravo, dapa maudra bila. Dja sem z Vendelom trno rad delo pa sploj dosta vse sem se navčo od njega, zato ka on je taši ezermešter bijo. Vendel je samo tisto nej vedo napraviti, ka je nej sto.«

- Ka ste pa s Čajtanom delala?

»Z njim sva pa drva podirala pa vövozila, dapa nej s traktorom, liki s konji. Emo je edno velko, 480 husqvarno, stera je tak žmetna bila, ka go je dojšlo vö v gauštjo odnesti, nej pa te ešče delati z njauv. Dostakrat smo taše bore podrli, ka je spodkar taši šurki bijo kak eden sto. Na té je že Čajta tö tau pravo: Na, vidiš pojep, tau je že plojek. Dapa gda smo te naklajali, te sva zato švicala. Če ovak nej šlau, te sem dja svojoga konja prego pa s tistim smo ga tak poprejk z edni lancom gorakobacali. Bilau tak, ka gda sva taši veltji baur gora na kaula skobacala, te so se nam še kaule goraobrnaule. Tistoga reda smo dosta delali, dosta norije bilau, dapa veselo je bilau.«

- Dapa kak te tak zdaj je zate tau najvekšo veseldje, gda muzikanti potegnejo pa leko plešeš, nej istina?

»Vejš, tau je primana tak, ka dočas mi srce klepa, dočas dja moram plesati pa se veseliti. Leko ka drügi den sem tak trüden, ka ne morem vö iz posteale, dapa namé nika žené pa moram mujs plesati, če me včasini vrag vzame.«

Karči Holec

STARI AUTO TAM ZA BAUTO

Za bauto že lejta pa lejta stogi eden stari auto. Niške ne vej, sto ga je tam njau. Ranč tak niške ne vej, kak dolgo je že tam gé. Eni pravijo, ka tresti lejt, drugi, ka dosta duže. Pa tou tó niške ne vej, kakši auto je tou. Vsikiš samo vej, ka je tou gé eden stari auto. Té stari auto pa eške kak dobro vej, kak je z njim gé.

Lagva saga

Auto tam zar za bauto je že rejsan dugo nej pelo po poštiji. Depa, eške dobro poumni tiste čase. Trno dobro poumni, kakše nevoule je z njim meu njegvi prvi vert Luigi, Lujzek. Skur takše, kak auto zdaj s seuv ma, ka je tak tanjani.

Bilou je tou tretje leto, kak ga je Lujzek emo, kak je vanga zalübleni biu. Pelala sta se na mourdje. Pomalek sta se pelala. Pomalek zato-ga volo, aj se autoni kaj ne zgodi. Aja, pa trno vrouče je biou. Bole pomalek sta se pelala, bole je vročina segrejala auto. Eške daleč je bilou do mourdja. Pou dneva sta že bila na poštiji pa eške pou poti je trbelo prevoziti. Pa ranč tam nin na pou pouti, je Luigiji, Lujzeki nika v nous prišlo. Nej je bila mišica pa müja tó nej. Nekšna lagva saga ga ja začnola škrabati po nousi. Najprva vcejlak pomalek, po tejm pa vse bole pa vse bole. Že tak njemi je vonjalo, ka je mogo kre kraja poštije dola stanoti. Eške prva je tou naredo, je že vpamet vzeu. So njegve oči že vpamet vzele, ka se tam zar za autonom nika nebesko kadi. Pa te dim ga je škrabo po nausi.

Skur z djojom je šou ta nazaj gledat. Je šou gledat, ka vidi, ka se tou kadi. Ka se tou kadi, ka tak lagvo vonja. Pa je vido eške bole! Tam zar nad tisto cejv se je čaren dim vó zaganjo. Čaren pa vonječi dim njemi je zdaj rejsan skuze na oči pripelo. Ja, zdaj je več nej skur djouko, zdaj je že najbolje za istino djouko. Če bi auto vedo gučati, bi njemi povedo, ka aj naredi. Auto bi njemi tak povedo:

»Ej, ti moj Lujzek!? Vej pa ne djouči! Motor dola stavi, ka me več nede sapilo. Dola ga stavi, ziški nekšen telefon pa majstre pozovi, ka me vrejđ vzemejo, ka nemo več takšo lagvo sago koulakvrat piščavo. Istino, ka v auto fabriki delaš. Istino, ka si meni tó klüke na dveri gor zašarajfo. Depa, v autone se ne razmejš najbolje. Enjaj djoukati pa majstra ziški!«

Ja tak bi njemi njegvi lübi auto povedo, če bi vedo gučati. Un pa je samo eške bole kašlau, se mantrou pa tadale vó iz sebe piščavo lagvi vonječi dim. Auto je tak delo, naš Luigi, Lujzek pa tadale djouko. Djouko od nevoule, ka je nej vedo, ka aj dela. Djouko od nevoule, ka je njegovomi autoni tak lagvo gé.

Nin tam za eno vóro je več skuz nej emo. Un je skuz več nej emo, njegovi libleni auto pa je sam od sebe doj vgasno. Tak so autonge pelali tadale po poštiji, samo Luigi, Lujzek pa njegovi auto sta stala pa čakala. Sta čakala, aj se dun kaj zgodi, aj nekak nika naredi. Ja, nin prouti večeri se je pripelo auto z majstrom. Samo je malo pogledno ta nut v motor. Samo je malo nika zašarajfo, nika malo fudno pa je auto tak lepou djau, kak bi nouvi biu. Luigi, Lujzek od sreče nej mogo gučati. Zdaj je znouva djouko. Depa, nej od žalosti, od sreče pa radosti, ka njegovi libleni auto znouva takšen, kak mora biti. Majstri je eške več plačo, kak pa je proso. Brž po tejm se je nut v auto vseu. Si je dola vseu, zasükno volan pa se odpelo nazaj domou. Če bi njegovi auto vedo gučati, bi ga kaj pito. Bi ga pito, zakoj nedeta tadale na mourdje. Luigi, Lujzek bi njemi gvüšno nazaj pravo:

»Ej moj lüjbi auto! Vej pa si vido, kak je tou bilou? Boukše če si ti doma v garaži. Boukše je, ka tebi mourdje ne deje dobro. Zatoga volo va lepou doma, ti boš počivo, ge pa mo si v tej vrouči dnevjaj noge v škafi namako.«

Pa je ranč tak bilou tó. Samo Lugi, Lujzek je nej vpamet vzeu, kak je auto žalosten biu. Tak rad bi njemi pokazo, ka njiva un dun leko do mourdja pripela.

Miki Roš

Mali mlin, steri vse dava

Biu je ednouk eden sirmak človek. Te sirmak človek je telko mlajšov meo kak lükenj v rešeti, pa ešče enoga. Meo je ešče dva mala jünca, štera sta komaj vögladala z zemlé. Dosta ga je jela britkost pa njegvo ženo tó, ka kak bodeta tistij dosti mlajšov tadržala. Ednouk je nutri vprego jünca pred male koule i ta üšo v gouško. Kak je tam po-bejro süje vejke, pa jii gori djao na male koule, ka vidijo njegve oči: na lejpoj čistini se špilata eden pojev i ena diklina. Malo se zgučava ž njima i pravita, ka je diklina či krala sunčenoga vzhoda, dokeč pojev je sin krala sunčenoga zahoda. Kak se zgučavajo med seov, mlajša vpamet vzemeta dva mala jünca, pa sta se kraliči tak vidla, ka včasini je proso sirmaka človeka, ka naj je njemi ta da. Nikak neje što sirmak odati jüncev, depa telkokrat je njemi gučo pojev, ka etak pa tak de je vöplačo njegovi oča, ka je sirmak odau jünca.

No rejsan, bila je doma velka nevoula: joukala se je žena sirmaka od čemerov, preklinjala je, neje bilau mera doma. Ešče tisti den je odišo v kralstvo sunčenoga zahoda. Pa kak nutri ide v dvour, tam je bio kraliček: špilo se je z dvóma malima jüncama. Depa kak je vpamet vzeo sirmaka, včasini je leto pred njega:

- Pojte, gospon, pojte! Nego tou povejm vam, kakoli ponüja moj oča, nika drügo ne sprejmite, samo mali mlin, steri vse dava! Nutri ide sirmak človek k krali, on pa njemi tou veli:

-No, samo prosite gospon kako-li, ar fejst velko radost ma moj sin nad jüncama!

Tam je bio na stoli tisti mali mlin, steri vse dava: takši je bio kak ena dečinska špila. Veli sirmak človek:

- Moj krao! Jes za ova dva jünca nika velkoga ne morem želeti, dajte mi ete mali mlin!

Krao se je postrašo:

- Prosi kakoli, samo etoga maloga mlina ne želi!

- No, etak je! - je mislo sam v sebi sirmak - te je nej dečinska špila, če tak težko srce ma krao za njega volo! Pravo je zato ponizno: - Oh, krao moj! Dajte mi ov mali mlin, ka de se leko moja

deca z njim špilala!

Trno je lübo krao svojga sineka, ta je dao zato mali mlin. Kraliček pa je tou pravo sirmaki:

- No, gospon! Idite domou v meri, doli dejte mali mlin na sto i njemi povejte: mali mlin, ki vse davaš, meli mi zlato, pečeno pa sküjano jejstvino! Pa ,te vidli, gospon, ka de vó z mlina teklo vse, ka želite. Gda vam dojde, samo telko povejte njemi: mali mlin, dojde že!

Veseli je grato sirmak človek: zavalo je kraliči tou, pod pazdje djao mali mlin i se brž paščo domou. Ednouk vidi po pouti, ka nikšo strašno črno se približava k njemi. Neje mogo znati, ka je tou. Pa ka je bilou? Eden nebesko velki kalap! Pod kalapom pa je eden človek bio. Pita te sirmak človek špajсно:

- Hej! Kuma! Ne stiskava vašo glavou te kalap?

- Ne špotajte se z menom! - veli velki kalapoš - Nego dajte mi falaček krüja, ar že tri dni nejsam djo!

- Jes bi vam dao z dobrim srcom, ali jes tüdi nejmam! - depa v pamet njemi pride, ka on ma čüdni mlin - Moj mali mlin! Davaj mi vsakšefeje jejstvino-pitvino!

Komaj je pravo, mlin je v tistom hipi telko zmelo, ka bi dojšlo enoj vesi.

- Moj mali mlin! Dojde že! - kriči sirmak človek.

No, jejta pa pijeta, se zgučavata, pa rejč dá rejč. Tou veli velki kalapoš:

- Vejpa, kuma! Hasnovita stvar je ov mali mlin, nego moj kalap je tüdi nika! Vejte kaj, povejm nika dobroga: meniva se!

- Nejsam zgübo svoje zdrave pameti! - odgovori sirmak človek - Vaš kalap je samo na postrašilo valoun!

- Tak mislite? Vejpa včasini te vidli, gospon, čüdo! Kalap, strelaj! - streljo je kalap kak perün - Dojde!

- No, pa rejsan, tou je tüdi hasnovita stvar! - veli sirmak človek - Dönok mi ga nej trbej! Ka bi mi pomago, če bi mrou od glada?!

Liki te velki kalapoš je tak dugo gučo, ka takši, pa etakši hasek bi emo od kalapa, ka je zmejšo

pamet i sta se menila. Liki meo je tisti kalapoš eden bot tüdi. Gda je ta üšo, bot je pozabo na zemli. Kak je sirmaka jela, grizla britkost, se je bot zglaso:

- Zakoj si žalosen? Dragi moj gospon!

- Žalosen sam za moje pameti volo, štere nigdar nejsam meo! - veli. Pa žalosen sam za maloga mlina volo, šteroga sam zamejno z norlavov glavouv!

V tistom hipi je vöskoučo bot z roke sirmaka i za par minoutov nazaj se obrno, pa prineso mali mlin, steri vse dava. Zdaj pa več neje mogo se žalostiti sirmak človek. Rejsan je meo že poštenje doma, gda je pokazo, ka zna njegovi mali mlin!

Odišo je cajt, ednouk venej stoji sirmak človek pred vratami i vidi, ka po vilici ide pejšči krao s svojov ženov i sinom.

- Baud dajte, moj krao! Kama idete pejšči?

- Hej! V velkoj nevoli smo! Sövernü krao mi je vkraj vzeo mojo kralstvo, zdaj idemo po svejti, nejmamo tüt mesta!

- No, pa rejsan se ne žalostite, moj krao! - veli sirmak človek. Vej mo jes vam pomago v nevoli!

Na glavau si je djau velki kalap, v rokou pa vzeu bot i odišo, ka bi zisko vojsko sövernoga krala. Pa rejsan, nej ma je trbelo tak dugo iskati, ar tak so pokrili jünacke sövernoga krala kralstvo sunčenoga zahoda, ka je neba-zemla črna bila od nijj. Preprousti sirmak je üšo na brejg, tam pa kalap poslo na protivnike i kričo:

- Kalap, strelaj!

Ta je poslo tüdi bot, naj jii bile po glavi! Etak nedo šantavi gratali! Včasini je nastala velka pogibel: ranč betva nej ostalo s šerega sövernoga krala. Etak se je obrno prepousti sirmak, üšo domou, pa tapravo krali, ka več nega nevoule, leko ide nazaj v svojo palačo. Krao je küpo od sirmaka te kalap i bot, medkejn pa je gori zraso kralič i za ženo vzeo kraličico sunčenoga vzhoda: slüžili so velko gostüvanje. Tam je tüdi preprousti sirmak pleso ajncvajdraj, pa ešče itak pleše, če zandolej!

V dialekt prestavo
Ákos Dončec

